

an-accident-its-part-of-putins-plan-to-destabilize-europe-182654.

12. Ho M. S. D., Deen B., Drost N. Long-term protection in Europe needed for millions of Ukrainian refugees, 2022. Clingendael, September. URL: <https://www.clingendael.org/pub/2022/longterm-protection-in-europe-needed-for-millions-of-ukrainian-refugees/>

13. Karasapan O. Ukrainian refugees: Challenges in a welcoming Europe. Brookings, 14 October. URL: <https://www.brookings.edu/blog/future-development/2022/10/14/ukrainian-refugees-challengesin-a-welcoming-europe/>

14. Norwegian Refugee Council in Poland. Economic Inclusion of Ukrainian Refugees in Poland. 2022. NRC, 10 July. URL: <https://www.nrc.no/resources/reports/economic-inclusion-of-ukrainianrefugees-in-poland/>

15. Ociepa-Kicińska E. Forms of Aid Provided to Refugees of the 2022 Russia–Ukraine War : The Case of Poland. Int. J. Environ. Res. Public Health, 2022. 19 (20). URL: <https://doi.org/10.3390/ijerph19127085>.

16. Oviedo L., Seryczyńska B. (Eds). Coping and Resilience Strategies among Ukraine War Refugees. Int. J. Environ. Res. Public Health, 2022. Vol. 19 (20). URL: <https://doi.org/10.3390/ijerph192013094>.

17. Parusel B., Varfolomeieva V. The Ukrainian Refugee Situation: Lessons for EU Asylum Policy, 2022. Sieps. URL: <https://www.sieps.se/en/publications/2022/the-ukrainian-refugee-situation-lessonsfor-eu-asylum-policy/>

18. Ukrainians in the UK. CReAM research team. An overview of what is known about Ukrainians in the UK, 2022. CReAM, 18 March. URL: <https://cream-migration.org/ukraine-detail.htm>.

19. Tasbas K. The integration challenges of Ukrainian refugees in the Netherlands: What's next? Beyond the Horizon, 2022. 1 September. <https://behorizon.org/the-integration-challenges-ofukrainian-refugees-in-the-netherlands-whats-next/>

20. Wolffhardt A. New policy brief: 'Caught by surprise? How underdeveloped refugee integration policies will impede the integration of those displaced by the war in Ukraine'. Migration policy group, 2022. URL: <https://www.migpolgroup.com/index.php/2022/08/03/new-policy-brief-caught-by-surprise-howunderdeveloped-refugee-integration-policies-will-impede-the-integration-of-those-displaced-by-the-war-inukraine/>

21. Zimmermann K. F., Vernon, V. Why Fortress Europe won't solve the migration crisis – and what will, 2023. Open democracy, 11 January. www.opendemocracy.net/en/podcasts/podcast-borders-belonging/europe-migration-crisis-fortress-wall/

UDC 304.42

THE INCULTURATION AND ADAPTATION OF UKRAINIANS IN EUROPE AFTER THE FULL-SCALE RUSSIAN INVASION :MAIN TRENDS AND CHALLENGES

Korzhov O. – Candidate of Cultural Studies, doctoral student, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

In the article is analyzed the main trends and challenges related to the adaptation and inculturation of Ukrainian citizens in refugee status in Europe after the full-scale russian invasion. The analysis found that after the events of February 24, the EU created a certain regulatory framework that for many months provided a legal basis for the stay of temporarily displaced persons from Ukraine in the EU, as well as an appropriate basis for adaptation and inculturation. The unique situation of Ukrainian migrants is that many of them were de-jure integrated in many European countries in the first weeks and months of the war, and the actual adaptation of these people took place after they received the right to temporary residence. It is established that most of the data on the problems of temporarily displaced persons from Ukraine are published in various international reports, sociological studies and journalistic materials. It should be noted that a full-fledged sociological analysis of the environment of migrants from Ukraine is currently difficult. The study revealed the qualitative characteristics of migrants (refugees) in compact settlements as a new group that interacts with various local authorities and civil society in EU countries to establish communication for successful inculturation. There is evidence that the russian federation's war against Ukraine has mobilized a large number of Ukrainians living outside their country to support Ukraine. They were gradually joined by some migrants who integrated into the respective Ukrainian communities in different EU countries. Many of these communities have established their own civic organizations, foundations, unions, and associations for mutual assistance and support of Ukraine and Ukrainians.

Key words: inculturation; adaptation; Ukrainian migrants; russian invasion; EU; government support; labour potential.

Надійшла до редакції 09.08.2024 р.

УДК 070:316.77:323.269.6(470)

КУЛЬТУРНО-МІФОЛОГІЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МАРШУ Є. ПРИГОЖИНА УКРАЇНСЬКИМИ ЗМК

Олесь Довганик – аспірант, спеціальність 034 «Культурологія»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ
<https://orcid.org/0000-0002-7429-2013>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.892>
oles.dovhanyk@ukma.edu.ua

Здійснюється теоретичне дефініювання та визначення взаємозв'язку між первинним та політичним міфом. Встановлюються особливості трансляції кратологічного дискурсу засобами масової комунікації в Україні стосовно розуміння маршу Є. Пригожина. Відбувається розгляд основних символічних елементів політичного міфу,

створеного української владою для інтерпретації подій 24-25 червня 2023 р. З'ясовуються особливості кореляції маршу Є. Пригожина в розумінні українськими ЗМК та міфу про Едіпа. Дослідження окреслених проблем відбувається на основі таких методів та підходів: дискурс-аналіз; психоаналіз; аналітична психологія; критично-аналітичний. У науковій розвідці демонструється персоніфікація очільника ПВК «Вагнер» у процесі здійснення маршу у таких міфічних істотах: кентавр, перевертень, гном (гоблін). З'ясовується, що розуміння маршу Є. Пригожина українськими ЗМК містить спільні формально-змістовні риси з міфом про Едіпа.

Ключові слова: міф, архетип, міждисциплінарність, культурні проблеми, культурні практики, культурологічний вимір, марш Є. Пригожина, українські ЗМК, російсько-українська війна.

Актуальність дослідження (постановка проблеми). В останніх десятиліттях спостерігається значний вплив засобів масової комунікації на формування світогляду українського суспільства. Наслідком цього постає зростання впливу політичних міфів та міфологем у процесах сприйняття та розуміння українцями соціокультурних процесів, що зумовлює актуальність дослідження. Проблематика дослідження полягає у маніпулятивному характері сучасних міфів, оскільки останні спрямовані на політичну легітимацію дій влади, а не багатогранну чи аналітичну репрезентацію дійсності. Функціонування сучасних політичних міфів можна простежити в умовах повномасштабної російсько-української війни. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що зазначена війна являє собою протистояння нового типу. Це зумовлено тим, що боротьба між Україною та росією відбувається на ідеологічно-міфологічному, а не лише мілітарному рівні. На нашу думку, однією з важливих і резонансних подій, яка демонструє протистояння політичних міфів у межах російської-української війни, постає марш Є. Пригожина. Зважаючи на це, значимість дослідження зумовлена високим рівнем впливу політичних міфів на світогляд українців та міжнародних суб'єктів.

Актуальність наукової розвідки зумовлена асиметричністю між репрезентацією маршу Є. Пригожина в міфі трансльованому українськими інформаційними мережами та мотивами і перебігом його здійснення. Поширення політично-міфологічних елементів через інформаційний простір уможливило простеження кореляцій між аналізованим кейсом та його міфологічним розумінням. У цьому контексті відбувається спростування уявлення про повну штучність або рудиментарність політичного міфу та демонструється його зв'язок з архетипами. Обрана тематика дослідження актуалізується через відсутність соціокультурних розвідок, присвячених вивченню міфологічно-культурного розуміння маршу очільника ПВК «Вагнер» як події, що потребує осмислення в ході повномасштабної російсько-української війни.

Аналіз останніх досліджень. Проблематика розуміння або інтерпретації соціокультурних міфів та їх взаємозв'язку з символічними первинними прообразами ґрунтовно розроблена або представлена в гуманітарній сфері знань. Це простежується в таких наукових розвідках як «Міф як соціокультурний феномен: функціональне навантаження» [19], «Політичний міф, міфологізація сучасного суспільства за допомогою соціальних мереж» [30]; «Міф як феномен культури» [31]; «Соціально-політичний міф: міфотворення та міфотворчість у призмі сучасних комунікативних практик» [21]; «Політичний міф як інструмент маніпулювання масовою свідомістю» [15]. В зазначених наукових джерелах, дослідники фокусують увагу на особливостях багатогранного вивчення феномену міфу. Одна група дослідників зосереджує увагу на з'ясуванні особливостей функціонування та функціях первісних міфів. Інші дослідники фокусуються на вивченні політичних міфів та зв'язку між модерним й первісним міфом.

Перевагами вищевказаних досліджень вважають такі характеристики: науково-методологічна систематизованість досліджень; багатогранність та критичність у вивченні міфів; екстраполяція первинних міфів на модерні соціокультурні події. Незважаючи на значний рівень розробленості проблематики міфу та сильних сторін вищезазначених досліджень, можна простежити недостатній рівень вивчення у науково-академічному знанні сучасних соціокультурних подій, зокрема маршу Є. Пригожина крізь міфологічно-культурну призму.

Мета статті – розкриття культурно-міфологічних образів наявних в українському інформаційному просторі щодо маршу очільника ПВК «Вагнер».

Об'єкт дослідження – репрезентація маршу Є. Пригожина в українських ЗМК.

Предмет дослідження – міфологічні компоненти у марші очолюваним Є. Пригожиним в українських ЗМК.

Методологія дослідження ґрунтується на загальнонаукових та спеціалізованих методах або підходах. До загальнонаукових методів можна зарахувати такі:

а) психоаналітичний (сприяє асоціативному осмисленню маршу Є. Пригожина. Допомагає простежити взаємозв'язок між міфом про Едіпа та маршем Є. Пригожина в розумінні українських ЗМК);

б) дискурс-аналіз (дає змогу зафіксувати основні ідеологічно-сміслові конструкти поширювані українськими ЗМК, що стосуються характеристики маршу Є. Пригожина);

в) аналітична психологія (дає змогу простежити основні архетипні або міфологічні образи наявні в образі маршу очолюваного Є. Пригожиним);

г) критично-аналітичний (сприяє визначенню міфу створеного українськими ЗМК стосовно маршу Є. Пригожина).

До спеціалізованих або культурологічних методів можна віднести такі:

а) міфопоетика [12] (дає змогу метафорично осмислити та інтерпретувати марш Є. Пригожина крізь призму характеристик міфологічних істот, зокрема: кентавра; перевертня; гнома);

б) міфореставраційний [11] (допомагає багатогранно простежити в соціокультурному феномені маршу Є. Пригожина мотиви та образи, які властиві міфу про Едіпа).

Виклад основного матеріалу. Варто розпочати з визначення особливостей розуміння політичного міфу та його взаємозв'язку з первинними образами. У сучасних дослідженнях відсутнє однозначне та вичерпне розуміння поняття «міфу», що демонструє його багатогранність і поліаспектність. У залежності від досліджень, розуміння міфу може набути різноманітних змістовних визначень [26]. Міф являє собою первинну універсальну форму колективної свідомості певної спільноти, що детермінує особливості розуміння соціокультурного простору. У міфі відбувається зіткнення трьох часових модусів – минулого, теперішнього та майбутнього. Осмислення сучасних культурних процесів відбувається на основі звернення осіб або соціальних груп до ретроспективного досвіду. Останній призводить до репрезентації архаїчних і архетипних образів у модерних соціокультурних процесах [26].

На думку К. Леві-Строса наближенням втілення міфології у сьогоденні постає політична ідеологія [29]. В свою чергу, швейцарський представник аналітичної психології К. Юнг вважає, що міфи являють собою колективне несвідоме суспільства та становлять фундаментальний рівень функціонування психічного апарату [28]. Зважаючи на це, міфи та їх архетипи постають універсальними одиницями, які відображаються у найрізноманітніших соціокультурних подіях різних етносів або епох. Тому у різних народів та у різні історичні епохи можуть виникати міфи, відмінні за стилівою, структурною та синтаксичною природою. Однак, усі вони мають схожу оповідальну структуру і архетипіку [28].

У контексті дослідження, важливим стосовно розуміння політичного та сакрального міфу постають рефлексії К. Флада. На його думку, політичний міф детермінується сакральною міфологією та ідеологією [27]. Архаїчний міф охоплює фундаментальні та універсальні міфологеми, відображаючи космологічну світову модель. На противагу цьому, політичний міф репрезентує певний тип соціокультурного сприйняття. Легітимація певного міфу спільнотою призводить до його натуралізації в процесах інтерпретації соціальних процесів. Міф постає претензією на реальність та її правильне або істинне пізнання. У ситуації за умови розвінчування (делегітимації) міфу та розуміння його особливостей, він перестає вважатися самим собою, тобто міфом [27].

Політичний міф спрямований на забезпечення логічного та послідовного розуміння соціально-культурних процесів у державі [10]. Він дає змогу усувати непослідовності, неоднозначності, колізії, які виникають у процесі сприйняття дійсності. Зважаючи на вищезазначену інформацію можна констатувати, що культурні та темпоральні особливості у яких перебуває певна людина чи спільнота, визначають змістовне розуміння певного архетипу. Наслідком цього постає наявність зв'язку між первинними образами та політичними міфами. Це демонструє подвійну природу політичного міфу та долає передсуд щодо його тотальної штучності або технологічності. Тому, в політичному міфі можна простежити контекстний прояв універсальних архетипів, наявних у первісному або сакральному міфі.

Сучасні політичні міфи конструюються на основі первісних прообразів [7]. У модерних міфах наявна гіперболізація і символізація, яка властива первісній міфології. Обидва типи міфів конструюють власний символічний простір. Останній органічно демонструє універсальність та істинність свого змісту стосовно розуміння дійсності. Однак, відмінність між ними полягає в теологічній площині. Первісні міфи формують космологічне уявлення про світ без отримання соціальної користі. На противагу цьому, політичні міфи спрямовані на легітимацію певної влади або режиму. Це зумовлено тим, що вони створюються задля формування певного способу мислення та сприйняття реальності суспільством у владних цілях [7]. Тому, в політичному міфі відбувається синтез елементів первісних міфів та ідеологічних компонентів.

У січні-травні 2023 року відбулося одне з наймасштабніших протистоянь між українською армією та ПВК «Вагнер» упродовж всієї повномасштабної російсько-української війни [1]. В ході активних бойових дій на бахмутському напрямі проросійські мілітаризовані сили штурмували позиції українських військ [1].

У травні 2023 року очільник ПВК «Вагнер» Є. Пригожин висловив своє незадоволення російському військовому керівництву, що стосувалося нестачі боєприпасів у ході штурму м. Бахмут [22]. У російському суспільстві вказана ситуація сприяла формуванню позитивних настроїв щодо постаті Є. Пригожина та критики діяльності військового керівництва, зокрема С. Шойгу і В. Герасимова [2]. Останні, будучи незадоволеними заявами Є. Пригожина, віддали наказ обстріляти позиції та польові табори ПВК «Вагнер» на бахмутському напрямку [20]. Це призвело до значних втрат у складі ПВК «Вагнер» та слугувало основною причиною внутрішнього протистояння між військовим керівництвом росії та Є. Пригожиним [20].

Зростання напруги та рівня конфліктності між очільником ПВК «Вагнер» та військовим керівництвом слугує одним з основних каталізаторів здійснення маршу вагнерівцями. Важливість цього процесу для української держави та її громадян сприяла публічним коментарям або реакції української влади на діяльність Є. Пригожина. Представник ГУР А. Юсов зазначає, що боротьба між Є. Пригожиним та російським військовим сектором є репрезентацією краху поточного режиму в росії [23]. Секретар РНБО О. Данілов вважає, що процеси в росії пов'язані з українською «формулою миру», оскільки вона передбачає подолання путінського режиму. Президент України В. Зеленський стверджує, що слабкість росії є комплексною та не викликає жодних сумнівів, як наслідок Україна володіє потенціалом для захисту європейських держав від рф [15]. Радник керівника Офісу Президента М. Подоляк вважає, що марш Є. Пригожина трансформує поточний статус росії, оскільки на її території відбувається фактичний початок громадянської війни [16]. Начальник головного управління розвідки Міністерства оборони України К. Буданов вважає, що події, здійснювані у росії, є реальними та свідчать про конфлікт між Є. Пригожином і військовим керівництвом рф [24]. Голова Офісу Президента А. Єрмак стверджує, що в росії спостерігається громадянська війна, яка є логічним наслідком після нападу путінського режиму на Україну [3]. Вищевказаний дискурс та їх міфологічно-ідеологічний зміст превалював в українському інформаційному вимірі впродовж 23-25 червня 2023 р. Зважаючи на це, можна простежити конституювання в більшості українців політичного міфу, який базується на таких ідеях: процес очолюваний Є. Пригожиним призведе до фрагментації або краху росії; в усіх сферах соціальної дійсності спостерігається слабкість російської федерації; подія має ознаки повстання та громадянської війни [32].

У цьому контексті важливим постає аналітика вказаного політичного міфу відповідно до події очолюваної Є. Пригожиним. Політичний міф української влади містить такі особливості: гіперболізацію, ідеалізацію, містифікацію. Гіперболізація та ідеалізація проявляється у смислових конструктах «процес саморуйнації», «крах», «повномасштабна слабкість» [32], оскільки вони спрямовані на знакове вираження бажаного для громадян України, а не реальній репрезентації дійсності. Третій аспект відображений у вищевказаних знакових конструктах, оскільки вони спрямовані на стирання межі між модусом теперішнього та майбутнього. Це дає змогу вийти за межі темпорального осмислення маршу Є. Пригожина і надати йому символічне вираження детерміноване бажанням.

Враховуючи особливості політичного міфу поширюваного українськими засобами масової комунікації, можна стверджувати, що на асоціативному рівні простежуються певні змістовні кореляції між символічним образом маршу Є. Пригожина та міфом про Едіпа. У цьому контексті варто зазначити, що міфологічне осмислення вищезазначеного феномену є реконструкцією, а не репрезентацією втілення цього міфу. Ключових суб'єктів та їх соціально-рольову функцію у вищевказаному міфі представлено у таблиці. (див. таблицю № 1)

Таблиця № 1

Суб'єкти міфу	Роль в міфі	Персоніфікація у марші Є. Пригожина
Лай	Цар Фів	в. Путін
Едіп	Син царя Фів	Є. Пригожин
Аполлон	Пророк, який розповів про батьковбивство Лаю	Радники та оточення наближене до в. путіна
Поліб	Коринфський бездітний цар, який прийняв Едіпа на виховання	О. Лукашенко
Дельфійський оракул	Розповів про пророцтво та його наслідки Едіпу	О. Лукашенко
Іокаста	Матір та дружина Едіпа, дружина Лая	Росія
Етеокл, Полінік	Сини Едіпа від його матері	ПВК «Вагнер»

Створено автором

Зростання ролі та впливу Є. Пригожина у російському політикумі пов'язують із діяльністю в. путіна. Експерти вважають, що лояльність «м'ясника путіна» та якісне виконання ним своїх обов'язків слугувало каталізатором довіри російського президента до свого помічника [8]. Це дає змогу стверджувати, що останній постає батьком, що уможливив соціально-символічне народження образу Є. Пригожина. В свою чергу, ініціатор маршу постає в ролі сина, тобто Едіпа. Зважаючи на символічно кровний зв'язок в. путіна і Є. Пригожина, останній отримав змогу створити мілітаризовану організацію ПВК «Вагнер», яка асоціативно репрезентується в образі його дитини. Прирівнювання мілітаризованої організації очолюваної Є. Пригожиним до його дитини зумовлено тим, що він забезпечує її розвиток, зростання та турбується про її становище.

Вищевказані події відбувалися на території росії, яка символічно постає лоном для виношування, дозрівання та формування соціокультурного образу Є. Пригожина, тобто його матір'ю. Отримання військового та політичного впливу Є. Пригожина слугувало формуванню його підтримки зі сторони російського населення. Дізнавшись про це від своїх радників, президент росії прийняв рішення відправити свого сина якнайдалі від росії для виконання різноманітних завдань.

Із 2012 року Є. Пригожин відіграє центральну роль у забезпеченні таких соціально-політичних процесів у росії: функціонування владної вертикалі; підзвітності локальних політичних суб'єктів та органів влади; зростання військової могутності; поширення проросійських настроїв у міжнародних засобах масової комунікації [8]. Голова ПВК «Вагнер» брав участь у таких процесах: подоланні реального політичного плюралізму в росії; порушення територіальної цілісності України; інформаційного впливу на президентські вибори в США у 2016 році; надання допомоги режиму Н. Мадуро в 2019 році; збереження режиму Б. Асада в Сирії в 2014-2015 роках [8].

Первинно, ПВК «Вагнер» складався з інтернаціональних найманців, що символічно втілюється у відчуженні Є. Пригожина від своїх асоціативних батька та матері. Однак, після початку повномасштабної війни та діяльності цієї організації на Східному (Бахмутському) напрямку в Україні, основна частини військових складалася з російських громадян [16]. Це дає змогу говорити про інцестуальну природу виникнення ПВК «Вагнер», як продукту інтимних символічних взаємин Є. Пригожина та росії. У цій ситуації звертаємо увагу, що інцест є заборонений у більшості країнах світу через ризик передачі генетичного захворювання. Підтвердженням доцільності такого табу і перверсивності поведінки військових ПВК «Вагнер» постає їх жорстокість або антигуманність у ході введення бойових дій й ставленні до самих себе [16].

Виконуючи військово-політичні завдання на різних континентах Є. Пригожин набував досвіду та мужності у військовій діяльності. Знаючи про свого батька та матір, Є. Пригожин був незадоволений їх реакцією на обстріли російськими мілітарними силами військових позицій ПВК «Вагнер». У цьому контексті, російське військове керівництво символічно репрезентується в образі відмови, що полягає у негативній відповіді на запит Є. Пригожина щодо отримання засобів для боротьби з ворогом. Наслідком цього постає незадоволення очільником ПВК «Вагнер» діяльності військового керівництва росії. Кульмінацією непорозуміння між двома вищевказаними мілітарними блоками вважається обстріл російськими військовими тилових позицій вагнерівців [4]. Це слугувало основним каталізатором маршу Є. Пригожина та прагнення, на думку українських ЗМК, батьковбивства.

Український політичний міф пропагує ідею прагнення подолання Є. Пригожиним наявного військово-політичного режиму. Послідовно захоплюючи території Воронежа та Ростову-на-Дону, він наближався до оволодіння своєю символічною матір'ю та знищення батька. Останній записав відеозвернення, у якому назвав свого символічного сина зрадником та пообіцяв покарати його за непослух.

Наближаючись до Москви, у перемовини з очільником ПВК «Вагнер» вступив О. Лукашенко [18]. Йому вдалося відмовити Є. Пригожина від свого плану та цілей задля збереження батька, матері та російського народу. У цьому контексті президент Білорусі постає в ролі оракула, який застерігає очільника маршу від наслідків реалізації своєї діяльності. Після досягнення консенсусу між сторонами комунікації, в. путін віддав свого крамольного сина та його дитину бездітному (у військовому плані) О. Лукашенко [18]. У цьому контексті, президент Білорусі постає коринфським царем, який на символічному рівні будучи бездітним отримує сина. Очільник ПВК «Вагнер» надає О. Лукашенку військової могутності, сили та захищеності через розташування своїх військ на території Білорусі. Тому президент Білорусі символічно репрезентує дуалістичну суб'єктно-рольову природу, яка проявляється в діяльності оракула та царя Карфегену, який прийняв до себе Едіпа - Поліба.

З однієї сторони, не виконавши пророцтво, очільнику ПВК «Вагнер» вдалося зберегти єдність російської держави та запобігти її покаранню через батьковбивство. З іншого боку, не виконання Є. Пригожиним свого пророцтва або долі не превентувало поширення хвороби серед російського народу, оскільки впродовж останніх трьох десятиліть його охоплює ціннісно-світоглядна чума або недуга неоімперіалізму. Російський президент, усвідомлюючи потенційні загрози та ризики для своєї влади у перспективі, вирішив унеможливити пророцтво та покарав свого сина за непослух. Наслідком цього стало збиття гелікоптера ватажка ПВК «Вагнер», де за попередньою інформацією він перебував летючи до Москви [9]. Таким чином на асоціативно-символічному рівні російський президент здійснив кастрацію свого сина у боротьбі за матір, тобто росію.

У процесі інтерпретації маршу Є. Пригожина, українські ЗМК несвідомо та опосередковано наділяють очільника ПВК «Вагнер» образами таких міфічних істот: кентавр, перевертень, гном. Міфічна істота кентавра наявна в оповідях давньої Греції та християнстві. У цьому контексті, ми використовуватимемо розуміння кентавра у межах християнського віровчення [6]. В своїй реакції та зверненнях до російської влади Є. Пригожин демонструє надмірну чуттєвість до постраждалих

вагнерівців і агресію до винуватців обстрілу, що демонструє зв'язок його образу з кентавром. У описі кентавра зазначається, що він завжди знаходиться на межі між добром та злом, сумніваючись у прийнятті певної сторони. Вказаний опис проявляється у Є. Пригожина у контексті успішного завершення або відмови від здійснення маршу. Взаємозв'язок між Є. Пригожиним та кентавром проявляється в тваринній (нижчій) природі поведінки обох вищевказаних образів. Наприклад, примітивність проявляється у виправданні діяльності ПВК «Вагнер» Є. Пригожиним на території України. У міфах кентавр проявляється в ролі єритика, який знаючи реальний стан справ невірно використовує його. У діяльності очільника ПВК «Вагнер» це проявляється в розумінні реальної мети повномасштабної війни та ролі варгнерівців в ній. Незважаючи на це, Є. Пригожин продовжував наслідувати та відтворювати ілюзорні аргументи превентивності ведення війни на території України задля збереження росії. Вказані псевдообґрунтування є частиною конституювання неоевразійської ідеології імперської росії [5].

У діяльності Є. Пригожина простежується відображення міфічної істоти перевертня. Це проявляється в змінності його поглядів та простежується в прагненні змінити військово-політичне керівництво росії й подальшій відмові від цієї ідеї в короткостроковій перспективі [5]. Однією з характеристик перевертня є трансформація його образу вночі [5]. У цьому контексті варто зазначити, що на символічному рівні очільник ПВК «Вагнер» розпочав свій марш вночі та ближче до вечора відмовився від своїх експансіоністських цілей. Вказані зміни поведінки можуть свідчити про непередбачуваність та подвійну природу Є. Пригожина.

У міфологічному образі Є. Пригожина частково репрезентується міфічна істота – гном. В залежності від типу культури, цей образ може втілюватися у гоблінах або чортенятах [17]. Основними його характеристиками вважається хитрість і висміювання (жартівливість). Хитрість у поведінці очільника ПВК «Вагнер» проявляється в ситуації критики військового керівництва росії за відсутність постачання достатньої кількості боєприпасів вагнерівцям [25]. Вищевказана ознака наявна в спонтанності походу вагнерівців на територію росії. В свою чергу, жартівливість у марші Є. Пригожина проявляється в його тривалості та перебігу, оскільки він розгортався з високим рівнем інтенсивності та завершився відповідно. Зазначена динаміка здійснення боротьби вагнерівців проти російського керівництва слугує висміюванням та глузуванням з очікувань багатьох українських громадян, які вбачали у цьому марші можливість здобути перемогу в протистоянні з росією. Тому образ Є. Пригожина містить поведінкові риси властиві гному.

Висновки. Отже, в статті відображено множинність та багатогранність поняття «міф» відповідно до дослідницького фокусу наукової розвідки. Встановлено, що в сучасному політичному міфі репрезентуються універсальні образи, притаманні первинним космологічним міфам. Визначено, що політичний міф являє собою синтетичний конструкт, який охоплює ідеологію та елементи сакральних міфів водночас. Розкрито, що українські засоби масової комунікації посилюються на реакцію та дискурс українських політиків сформулювали таке уявлення стосовно маршу Є. Пригожина: він є реальним та являє собою громадянську війну або повстання; його наслідком буде зміна статусу росії та політичного режиму; саморуйнація росії спричинена діяльністю України. Встановлено, що вказаний масово-комунікативний інформаційний політичний міф асоціативно містить кореляції з оповіддю про Едіпа. Це продемонстровано в таких контекстах: прихід до влади Є. Пригожина через вплив в. путіна; відправлення Є. Пригожина та ПВК «Вагнер» в Африку та Америку задля виконання соціально-політичних завдань; конфлікт Є. Пригожина; успішне введення перемовин між; передислокація вагнерівців у Білорусь. З'ясовано, що марш Є. Пригожина відображає такі міфологічні аспекти: заслання Едіпа якнайдалі від Фів; знищення Едіпом держави свого батька; наявність медіуму чи оракулу, який застерігає від наслідків діяльності Едіпа; прагнення до батьковбивства.

У цьому дослідженні простежено відображення в марші та образі Є. Пригожина різноманітних міфічних істот, зокрема кентавра, перевертня та гнома (гобліна). Ідентифіковано, що спільними рисами маршу Є. Пригожина та кентавра є агресія, жорстокість, тваринність, пропагування оманливості. Це проявляється у жорсткості вагнерівців у процесі введення бойових дій і аргументації своєї діяльності. Визначено, що спільними характеристиками вагнерівців та їх очільника з перевертнем постає їх мінливість та непостійність. Практичним підтвердженням цього постає марш Є. Пригожина та його завершення у короткостроковій перспективі. Розкрито, що марш очільника ПВК «Вагнер» має спільні ознаки з гномом, який характеризується підлістю, хитрістю та насмішками. Репрезентація хитрості відбувається у підготовці Є. Пригожина до маршу. В свою чергу, відсутність реалізації бажань українського народу демонструється в швидкоплинному завершенні цього маршу.

Перспективи подальших досліджень. Результати дослідження слугують основою для майбутніх наукових розвідок у різних гуманітарних галузях знання. Майбутні дослідження можуть стосуватися таких аспектів як вивчення політичного міфу створеного російською владою; особливості риторики російських засобів масової інформації; пошуком кореляцій між російським політичним міфом та первинними

символічними прообразами; розширення міфологічного патерну розуміння та інтерпретації Є. Пригожина.

Список використаної літератури

1. «Битва за Бахмут, контрнаступ, Авдіївка, Мар'їнка, плацдарм в Кринках. Рік на фронтах». *Суспільне новини*. URL: <https://susplne.media/644444-bitva-za-bahmut-kontnastup-avdiivka-marinka-placdarm-v-krinkah-rik-na-frontah/>.
2. Близько половини росіян підтримують критику Пригожиним російського Міноборони – опитування. *Радіо Свобода*. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-prygozhyn-rf-pidtrymka/32487687.html> (дата звернення: 24.11.2024).
3. Бойко М. «Диктатури зрештою падають»: Єрмак про громадянську війну в Росії. *ТСН.ua*. URL: <https://tsn.ua/svit/diktaturi-zresh-toyu-padayut-yermak-pro-gromadyansku-viynu-v-rosiyi-2356801.html> (дата звернення: 14.11.2024).
4. Братюк Ю., Прадід Я. Ватажок «вагнерівців» оголосив про повстання проти російського міноборони. *ZAXID.NET*. URL: https://zaxid.net/vatazhok_pvk_vagnera_zvinuvativ_minoboroni_rf_v_raketnomu_udari_po_tilovih_taborah_n1566136 (дата звернення: 14.11.2024).
5. Бушанський В. Російська імперська ідеологія: політика міфотворчості. *Наук. зап. ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України*. 2018. Т. 4. № 78. С. 296–306. URL: https://ipien.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/_bushanskyi_rosiiska-1.pdf.
6. Гальчук О. Метаморфози образу кентавра в українській літературі високого модернізму. *Наук. пр. Філологія. Літературознавство*. 2017. Т. 295. № 283. С. 29–33. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/141487655.pdf>.
7. Головатий М. Ф. Політична міфологія: *Навч. посіб.* Київ: МАУП, 2006. 144 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/polit_mifolog.pdf.
8. Горянов А. Путін і Пригожин. Як їхні стосунки показували суть російської влади. *BBC News Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-66613732> (дата звернення: 14.11.2024).
9. ГО «Український мілітарний центр». В Росії розбився літак Пригожина. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/v-rosiyi-rozbyvsya-litak-prygozhyna/>.
10. Демчук Р. В. Метаморфози міфологічного. *Магістеріум*. 2017. Вип. 68. С. 14–21.
11. Демчук Р. В. Міфопоетика як засіб моделювання української ідентичності: культурно-цивілізаційний проект: автореф. дис. ... д-ра культурології: 26.00.01. Київ, 2018.
12. Демчук Р. В. Міфопоетика як культурний топос та культурологічний метод. *Вісник Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журн.* 2017. № 3. С. 48–52. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/13136>.
13. Запорожцева Є. О. Політичний міф як інструмент маніпулювання масовою свідомістю: кваліфікаційна робота на здобуття ОС «Магістр»: спец. 052 «Політологія». Миколаїв, 2023. URL: <https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2597>.
14. Івшина О., Просвірова О. Как и какой ценой ЧВК «Вагнер» захватывала Бахмут. *BBC News Русская служба*. URL: <https://www.bbc.com/russian/articles/cv22vjwj10eo> (дата звернення: 14.11.2024).
15. Капнік О. Зеленський відреагував на заколот Пригожина: «Слабкість Росії очевидна». *ТСН.ua*. URL: <https://tsn.ua/politika/zelenskiy-vidreaguvav-na-zakolot-prigozhina-slabkist-rosiyi-ochevidna-2356678.html> (дата звернення: 14.11.2024).
16. Кобзар Ю. Бунт Пригожина: Подольак пояснив, чому Україна не вболіватиме за жодну зі сторін. *Новини України УНІАН*. URL: <https://www.unian.ua/society/bunt-prigozhina-podolyak-poyasniv-chomu-ukrajina-ne-vbolivatime-za-zhodnu-zi-storin-12305592.html> (дата звернення: 14.11.2024).
17. Колесник О. Концепт-міфологема гном у дзеркалі мови. *Філологічні студії. Зб. наук. пр.*, 2014. № 3. С. 23–30.
18. Коріновська А. Пресслужба Лукашенка повідомила, що він провів перемовини з Пригожиним. *Суспільне новини*. URL: <https://susplne.media/514795-pressluzba-lukashenka-povidomila-so-vin-proviv-peremovini-z-prigozinim/>.
19. Костюк І. Міф як соціокультурний феномен: функціональне навантаження. *Вісник Львів. нац. акад. мистецтв*. 2019. № 21. С. 367–378. URL: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/21/35.pdf.
20. Кравченко О. Пригожин заявив про удар Міноборони РФ по позиціях «групи Вагнера» (відео). *LB.ua*. URL: https://lb.ua/society/2023/06/23/561976_prigozhin_zayaviv_pro_udar_minoboroni.html (дата звернення: 24.11.2024).
21. Кузьменко Г. О. Соціально-політичний міф: міфотворення та міфотворчість у призмі сучасних комунікативних практик. *Public management*. 2021. Т. 26, № 1. С. 71–84. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1\(26\)-71-84](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1(26)-71-84) (дата звернення: 14.11.2024).
22. Пригожин заявив про «ліквідацію» ПБК «Вагнер». Що це означає? *BBC News Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/suxqnn6np2lo> (дата звернення: 24.11.2024).
23. Прищепа Я. «Продовження внутрішньоросійських конфліктів»: у ГУР прокоментували заколот Пригожина. *Суспільне новини*. URL: <https://susplne.media/514555-prodovzenna-vnutrisnorosijskih-konfliktiv-u-gur-prokomentovali-zakolot-prigozhina/>.
24. Топчій О. Буданов про конфлікт Пригожина і міноборони РФ: він цілком реальний, це не фейк (відео). *Новини України УНІАН*. URL: <https://www.unian.ua/world/budanov-pro-konflikt-prigozhina-i-minoboroni-rf-vin-cilkom-realniy-ce-ne-feyk-video-12305352.html> (дата звернення: 14.11.2024).
25. Фохт Е., Аксенов П. «Шойгу! Герасимов! Где боеприпасы? Посмотрите на них, суки». Пригожин пообещал, что ЧВК «Вагнер» покинет Бахмут. *BBC News Русская служба*. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-65501087> (дата звернення: 14.11.2024).
26. Шайгородський Ю. До визначення сутності поняття «політичний міф». *Сучасна українська політика*.

Політики і політологи про неї. 2009. № 16. С. 49–53. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/26549>.

27. Flood C. *Political Myth (Theorists of Myth)*. Routledge, 2001. 256 p.
28. Jung C. G. *Vom kollektiven Unbewussten und den Archetypen*. Patmos Verlag, 2023.
29. Lévi-Strauss C. *Anthropologie structurale*. Paris : Plon, 1958. 452 p.
30. Ragimova A. B. Політичний міф, міфологізація сучасного суспільства за допомогою соціальних мереж. *Наук.-теорет. альм. «Грані»*. 2018. Т. 21, № 4. С. 18–24. URL: <https://doi.org/10.15421/171852> (дата звернення: 14.11.2024).
31. Shynkaruk V., Salata H., Danylova T. MYTH AS A PHENOMENON OF CULTURE. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald*. 2018. No. 4. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2018.152938> (date of access: 14.11.2024).
32. Ukrinform. Заколот Пригожина. Все, що відомо на цей момент. *Укрінформ - актуальні новини України та світу*. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/3727120-zakolot-prigozina-vse-so-vidomo-na-cej-moment.html (дата звернення: 24.11.2024).

References

1. «Bytva za Bakhmut, kontrnastup, Avdiivka, Marinka, platsdarm v Krynках. Rik na frontakh». *Suspilne novyny*. URL: <https://suspilne.media/644444-bitva-za-bahmut-kontrnastup-avdiivka-marinka-placdarm-v-krinkah-rik-na-frontah/>.
2. Blyzko polovyny rosiian pidtrymuiut krytyku Pryhozhynym rosiiskoho Minoborony – opytuvannia. *Radio Svoboda*. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-prygozhyn-rf-pidtrymka/32487687.html> (data zvernennia: 24.11.2024).
3. Boiko M. «Dyktatury zreshtoiui padaiut»: Yermak - pro hromadiansku viinu v Rosii. *TSN.ua*. URL: <https://tsn.ua/svit/diktaturi-zreshtoiui-padayut-yermak-pro-gromadyansku-viynu-v-rosiyi-2356801.html>
4. Bratiuk Yu., Pradid Ya. Vatazhok «vahnerivtsiv» oholosyv pro povstannia proty rosiiskoho minoborony. *ZAXID.NET*. zaxid.net/vatazhok_pvk_vagnera_zvinuvativ_minoboroni_rf_v_raketnomu_udari_po_tilovih_taborah_n1566136
5. Bushanskyi V. Rosiiska imperska ideolohiia: polityka mifotvorchosti. *Naukovi zapysky IPIEND im. I.F. Kurasa NAN Ukrainy*. 2018. Т. 4, № 78. С. 296–306. URL: <https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/bushanskyi-rosiiska-1.pdf>.
6. Halchuk O. Metamorfozy obrazu kentavra v ukrainskii literaturi vysokoho modernizmu. *Naukovi pratsi. Filolohiia. Literaturonnavstvo*. 2017. Т. 295, № 283. С. 29–33. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/141487655.pdf>.
7. Holovatyi M. F. *Politychna mifolohiia: Navch. posib*. Kyiv : MAUP, 2006. 144 s. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/polit_mifolog.pdf.
8. Horianov A. Putin i Pryhozhyn. Yak yikhni stosunki pokazyvaly sut rosiiskoi vlady. *BBC News Ukraina*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-66613732> (data zvernennia: 14.11.2024).
9. HO «Ukrainskyi militarnyi tsentr». V Rosii rozbyvsia litak Pryhozhyna. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/v-rosiyi-rozbyvsya-litak-prygozhyna/>.
10. Demchuk R. V. *Metamorfozy mifolohichnoho. Mahisterium*. 2017. Vyp. 68. С. 14–21.
11. Demchuk R. V. *Mifopoetyka yak zasib modeliuvannia ukrainskoi identychnosti: kulturno-tsyvilizatsiinyi proekt : avtoref. dys. ... d-ra kulturolohii* : 26.00.01. Kyiv, 2018.
12. Demchuk R. V. *Mifopoetyka yak kulturnyi topos ta kulturolohichniy metod. Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv : naukovyi zhurnal*. 2017. № 3. С. 48–52. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/13136>.
13. Zaporozhtseva Ye. O. *Politychnyi mif yak instrument manipuliuvannia masovoio svidomistiu : kvalifikatsiina robota na zdobuttia osvithnoho stupenia «mahistr» : spets. 052 «Politolohiia»*. Mykolaiv, 2023. URL: <https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2597>.
14. Yvshyna O., Prosvyrova O. Kak y kakoi tsenoi ChVK «Vahner» zakhvatyvala Bakhmut. *BBC News Russkaia sluzhba*. URL: <https://www.bbc.com/russian/articles/cv22vjw10eo> (data zvernennia: 14.11.2024).
15. Kapnik O. Zelenskyi vidreahuvav na zakolot Pryhozhyna: «Slabkist Rosii ochevydna». *TSN.ua*. URL: <https://tsn.ua/politika/zelenskiy-vidreahuvav-na-zakolot-prigozhina-slabkist-rosiyi-ochevidna-2356678.html>
16. Kobzar Yu. Bunt Pryhozhyna: Podoliak poiasnyv, chomu Ukraina ne vbolivatyme za zhodnu zi storin. *Novyny Ukrainy UNIAN*. URL: <https://www.unian.ua/society/bunt-prigozhina-podoliak-poyasniv-chomu-ukrajina-ne-vbolivatime-za-zhodnu-zi-storin-12305592.html> (data zvernennia: 14.11.2024).
17. Kolesnyk O. Kontsept-mifolohema hnom u dzerkali movy. *Filolohichni studii. Zbirnyk naukovykh prats*. 2014. № 3. С. 23–30.
18. Korinovska A. *Presssluzhba Lukashenka povidomya, shcho vin proviv peremovyny z Pryhozhynym. Suspilne novyny*. URL: <https://suspilne.media/514795-presssluzhba-lukashenka-povidomila-so-vin-proviv-peremoviny-z-prigozhynim/>.
19. Kostyuk I. Mif yak sotsiokulturnyi fenomen: funktsionalne navantazhennia. *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*. 2019. № 21. С. 367–378. URL: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/21/35.pdf.
20. Kravchenko O. Pryhozhyn zaiavyy pro udar Minoborony RF po pozytsiiakh «hrupy Vahnera» (video). *LB.ua*. URL: lb.ua/society/2023/06/23/561976_prigozhin_zayaviv_pro_udar_minoboroni.html (data zvernennia: 24.11.2024).
21. Kuzmenko H. O. Sotsialno-politychnyi mif: mifotvorennia ta mifotvorchist u pryzmi suchasnykh komunikativnykh praktyk. *Public management*. 2021. Т. 26, № 1. С. 71–84. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1\(26\)-71-84](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1(26)-71-84) (data zvernennia: 14.11.2024).
22. Pryhozhyn zaiavyyv pro "likvidatsiiu" PVK "Vahner". Shcho tse oznachaie?. *BBC News Ukraina*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cyxqnn6np2lo> (data zvernennia: 24.11.2024).
23. Pryshchepa Ya. «Prodovzhennia vnutrishnorosiiskykh konfliktiv»: u HUR prokomentuvaly zakolot Pryhozhyna. *Suspilne novyny*. URL: <https://suspilne.media/514555-prodovzhennia-vnutrishnorosiiskykh-konfliktiv-u-gur-prokomentovali-zakolot-prigozhina/>.

24. Topchii O. Budanov pro konflikt Pryhozhyna i minoborony RF: vin tsilkom realnyi, tse ne feik (video). Novyny Ukrainy UNIAN. URL: <https://www.unian.ua/world/budanov-pro-konflikt-prigozhyna-i-minoborony-rf-vin-cilkom-realnyi-ce-ne-feyk-video-12305352.html> (data zvernennia: 14.11.2024).

25. Fokht E., Aksenov P. "Shoihu! Herasymov! Hde boeprypasy? Posmotryte na nykh, suky". Pryhozhyn poobeshchal, chto ChVK "Vahner" pokynet Bakhmut. BBC News Russkaia sluzhba. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-65501087> (data zvernennia: 14.11.2024).

26. Shaihorodskiy Yu. Do vyznachennia sutnosti poniattia «politychnyi mif». Suchasna ukrainska polityka. Polityky i politolohy pro nei. 2009. № 16. S. 49–53. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/26549>.

27. Flood C. Political Myth (Theorists of Myth). Routledge, 2001. 256 p.

28. Jung C. G. Vom kollektiven Unbewussten und den Archetypen. Patmos Verlag, 2023.

29. Lévi-Strauss C. Anthropologie structurale. Paris : Plon, 1958. 452 p.

30. Ragimova A. B. Politychnyi mif, mifolohizatsiia suchasnoho suspilstva za dopomohoiu sotsialnykh merezh. Naukovo-teoretychnyi almanakh «Hrani». 2018. T. 21, № 4. S. 18–24. URL: <https://doi.org/10.15421/171852>

31. Shynkaruk V., Salata H., Danylova T. MYTH AS A PHENOMENON OF CULTURE. National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald. 2018. No. 4. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2018.152938>.

32. Ukrinform. Zakolot Pryhozhyna. Vse, shcho vidomo na tsei moment. Ukrinform - aktualni novyny Ukrainy ta svitu. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/3727120-zakolot-prigozhyna-vse-so-vidomo-na-cej-moment.html

CULTURAL AND MYTHOLOGICAL INTERPRETATION OF E. PRIGOZHIN'S MARCH BY UKRAINIAN MEDIA

Dovhanyk Oles' – PhD student of the Department of Cultural Studies
National University of Kyiv-Mohyla Academy

The article provides a theoretical definition and determination of the relationship between the primary and political myth. The article identifies the peculiarities of transmitting kratological discourse by the mass media in Ukraine in relation to the understanding of E. Prigozhin's march. We consider the main symbolic elements of the political myth created by the Ukrainian authorities to interpret the events of June 24–25, 2023. Also the author clarifies the peculiarities of the correlation between the march of E. Prigozhin as understood by the Ukrainian media and the myth of Oedipus. The study of the outlined problems is based on the following methods and approaches: discourse analysis; psychoanalysis; analytical psychology; critical-analytical. The scientific research demonstrates the personification of the head of the Wagner PMC in the process of marching in the following mythical creatures: centaur, werewolf, dwarf (goblin). It turns out that the Ukrainian media's understanding of Prigozhin's march has common formal and substantive features with the myth of Oedipus.

Key words: myth, archetype, interdisciplinarity, cultural problems, cultural practices, cultural dimension, E. Prigozhin's march, Ukrainian media, russian-Ukrainian war.

UDC: 070:316.77:323.269.6(470)

CULTURAL AND MYTHOLOGICAL INTERPRETATION OF E. PRIGOZHIN'S MARCH BY UKRAINIAN MEDIA

Dovhanyk Oles – PhD student of the Department of Cultural Studies
National University of Kyiv-Mohyla Academy

Purpose of the research – to reveal the cultural and mythological images available in the Ukrainian information field regarding the march of the head of the Wagner PMC.

Research methodology. The research methodology is based on general scientific and specialised methods or approaches. The general scientific methods include the following: psychoanalytic, discourse analysis, analytical psychology, critical analysis. Specialised methods include mythopoetics and the mytho-restoration approach. This scientific and methodological toolkit contributed to the understanding of the discourse of the Ukrainian mass media regarding the march of E. Prigozhin and allowed to metaphorically interpret this event through the prism of the Oedipus myth.

Results. The article demonstrates the multiplicity and multifaceted nature of the concept of “myth”. It is established that the modern political myth represents universal images inherent in the primary cosmological myths. It is determined that the political myth is a synthetic construct that encompasses ideology and elements of sacred myths at the same time. It is revealed that the Ukrainian mass media, referring to the reaction and discourse of Ukrainian politicians, have formed the following idea about E. Prigozhin's march: its consequence will be a change in the status of Russia and the political regime; Russia's self-destruction is caused by Ukraine's activities. It is found that E. Prigozhin's march reflects the following mythological aspects: Oedipus' exile as far as possible from Thebes; Oedipus' destruction of his father's state; the presence of a medium or oracle who warns against the consequences of Oedipus' activities; the desire for patricide. It is identified that the common features of E. Prigozhin's march and the centaur are aggression, cruelty, animalism, and propaganda of deception. It is determined that the common characteristics of Wagnerians and their leader with a werewolf are their variability and impermanence.

Novelty. The novelty of the study lies in the establishment of a symbolic and associative connection between the march of E. Prigozhin and the myth of Oedipus. For the first time, the symbolic and cultural image of E. Prigozhin was revealed in the context of the following mythological creatures: centaur, dwarf, werewolf.

Key words: myth, archetype, interdisciplinarity, cultural problems, cultural practices, cultural dimension, E. Prigozhin's march, Ukrainian media, Russian-Ukrainian war.

Надійшла до редакції 1.10.2024 р.